

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József nr  
[kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

előzetési pénsek és a kiadás körüli panaszok  
valamint a lap szemléi részét illető  
minden közlemények ide intézendők.

Hármentetlen levelek csak ismert közzétől  
fogadtatnak el.

# DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki  
postán küldve  
Egész évre " " " " 10 frt — kr.  
Félévre " " " " 5 frt — kr.  
Negyedévre " " " " 2 frt 50 kr.  
Egy hóra " " " " 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Olvasóhospitőr egyszeri beiktatásáért 5kr  
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr  
Nyitótér 4 hasábos politórért 20 kr.  
Hirdetést vagy reklamot magában foglaló  
működés sora 50 krajczár.]

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Október 5

196. szám.

## Kossuth diszpolgárságai.

Az idők szédülő áramlata, egy sa-  
jástágos vonást tett feltűnővé társadalmi  
életünkben.

Az ember alig képes nevén nevezni,  
ennek a jelenségnek a gyermekét.

Távolról kegyeletes nemzeti tényke-  
désnek látszik, míg közlelől egyes kinö-  
vések folytán nem az.

Kegyélet és humbug összejátszik,  
összefoly a tények fázisaiban, melyeknek  
szülőanyja a húság vagy a szereplési  
viszketeg.

Nagyon szomorú, nagyon bántó vol-  
na ez a jelenség, ha részben nem férköz-  
na hozzá a komikum, azok személyében,  
a kik előidézik. Pedig maga a most sürin  
előforduló jelenség, lényegében messze  
távol kellene, hogy álljon és áll is attól  
a határtól, a hol a nevelés kezdődik.

Egy nagy, egy fényes nemzeti alak  
énje az, melynek révén ezek az esetek  
isméltődnek, egy már történelmi névnek  
kapcsán támadnak az országban azok az  
ünnepélyes jelenetek, melyek mostanság  
már nem egyszer adtak okot a mélyeb-  
ben gondolkozók előtt a kétegyre.

Rövid időközökben jönnek ugyanis a  
jelentések, hogy Kossuthot, hol egyik,  
hol másik városban diszpolgárrá válas-  
tották. Különösen egy pár hónap óta ez  
esetek oly sürin követik egymást, hogy  
az embereknek önkénytelenül arra a  
gondolatra kellene jönniök, hogy itt min-  
den esetben egy-egy nagy politikai mani-  
festációval állanak szemben, azaz: tünt-  
tet az ország vezéralkossága — a váro-  
sok képviselő testületeiben — Kossuth  
és politikája mellett.

Ki tagadná, hogy abban az esetben,  
ha ez így volna: egy végzetes politikai  
lejtő állana és rohanna lefelé a nemzet,  
és a meredek alján magával a dinasztával  
és annak érdek körével ittközne össze.

Megdöbbsenti az embert e lehetősé-  
nek már a gondolata is, ha visszaemlé-  
kezünk Kossuth külföldi remetéségének

alapjára, első okára, mely abban kulmi-  
náj, hogy a nagy hazafi a király és a  
nagyzet közti kibékülés törvényességét  
vagyakodik saját elveivel megegyezőnek  
ítélni.

Nem megdöbbsenti volna-e így, ezt  
tudva, annak a gondolata, hogy városról  
városra jár a láz és mindegyre jön a hír,  
hogy más és más városok választják meg  
Kossuthot diszpolgárrá.

De szerencsére e jelenségeknek nincs  
meg az az értéke és a mi fő, nincs az  
a jelentősége.

Ezek a választások nem politikai  
manifestációk és nem is lehetnek azok.

Gyöngéd, kegyeletes emlékezősek az  
agg hazafi egykori érdemeivel szemben.  
Ez nyilvánul a választások létre jövele-  
lének lehetőségében, míg a keletkezés  
nem egyszer, sőt tulnyomó számban egy-  
unatkozó szélbali városi képviselők sze-  
replési vágyára vezethető vissza.

Hogy aztán e nagy gyöngédséghez  
némileg komikai színezet, furcsaság is  
járuljon, megessett közben az is, hogy  
diszpolgárrá választják a nagy hazafit  
még olyan helyeken is, hol tulajdonké-  
peni polgárság nincs is. Így válaszo-  
totta legújabbán két község is diszpol-  
gárrá Kossuthot: Orosháza és —  
Kakad.

Meg akartuk egyszer e tekintetbeni  
nézetünket mondani, nehogy azok közt  
állókna látszassunk, a kik a Kossuth  
diszpolgárságaiban politikai tüntetést  
látanak.

Ez nem létezik.

Kossuth Lajos nyilatkozatai. Erdekös tár-  
czát ír Komjáthy Béla a „Budapesti Ujság”-  
ba Kossuthnál tett látogatásáról. Közöljük a  
tárczából a következő igen tanulságos részt:  
„Véleményeiben, bírálatában a haza, a  
szabadság iránt való szeretet és a cselekmé-  
nyek elfogulatlan méltatása volt irányadó.  
Nem a szenvedély, nem a méltó elkese-  
redés adott ajkára szavakat. Minden szaván a  
szelidség, a nyugodtság ömlött el.  
Elvek mellett és elvek ellen beszélt.  
Személyek ellen nem foglalt el állást.

## A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

### A délibábok városáról.

Irta: SZABOLCSKA MIHÁLY.  
(Folytatás)

A város népszerűségének nem utolsó té-  
nyezője volt már rég időktől fogva a maga  
nagy kollegiuma is, mely bizonyára ma is  
legfőbb büszkesége.

Ha valaki csak úgy rövid itt tartózkod-  
ás után, futtában akarja megismerni Debre-  
cent: bizonyosan csalódással megy el innen.  
A czivis sokkal tartózkodóbb, hogy úgy mond-  
jam begombolkozottabb, sem minthogy hama-  
rosan bele lehetne szeretni. De a ki egyszer  
igazán megismeri: azt a szive mindig hozzá  
fogja Debreczenhez. A kik voltak valaha deb-  
reczeni diákok, azok tudnák ezt legjobban  
megmondani.

Az iskola mindig az egyházé volt itt,  
a mint hogy most is az. A város és egyház  
pedig annyira egy voltak a legújabb időkig,  
hogy a főbíró vagy a polgármester volt egy-  
szersmind mindig az egyházi főgondnok is.  
Ennek az egy embernek kicsinyben egy  
muszka czárnyi hatalma és befolyása volt itt  
— egyházi és világi — a nélkül, hogy nihil-  
listái lettek volna!

A város tett, fáradt, áldozott néha-néha  
többet, mint a féltársaság, híres kollegiumáért,  
ez pedig igyekezett mindig megmutatni, hogy  
méltó az áldozatra.

A nélkül, hogy nagyon publikálták volna  
a világnak, két, — egymást láncszemként  
átfogó — köztársaság élt itt századokon át  
a puszták közepében: a város és nagy is-  
kolája.

A város tudta, mit bír abban a nagy

várnégyszögben ott a „vörös torony” mellett  
s professor, diák, kényeztetett kedvence volt  
mindig a polgárságnak.

S a kollégiumból, ha hivatalos átirat  
ment a nemes városhoz, ez — okmányok be-  
szélik ma is — ezzel a megszólítással kezdő-  
dött: „Tiszteletes Köztársaság!”

Mintha a sors is azon lett volna, hogy  
minél szorosabba fűzze őket egymáshoz! Az  
utolsó három század alatt hétszer égett porrá  
Debreczen, hol az egyik, hol a másik részben  
s mikor másutt még híre sem volt a szer-  
vezett tüzoltóságunk, itt a diákság saját jó-  
szántából egész katonai fegyvellemmel alakult  
tüzoltó-társulattá s oltotta — jelmondataként  
„tüzzel a tüzet!”

Nehezebb időkben meg — gyújtogatá-  
sok, járványok idején — mikor nem mert  
menni a nép a templomokba: a togás diák  
odavitte a kapuja elébe a bibliát s prédikál-  
tak az utczákon, a szabad ég alatt.

Ezekből teltek ki gyászszettek alkalmá-  
val a virrasztók, temetésekben az énekesek.  
S ha már részt vettek a gyászban, vil-  
lágos, hogy a czivis jó kedvében sem feled-  
kezhetett meg róluk s lakomáihoz a kollegiumi  
diákság vitte el a fűszert.

Ha aztán egy-egy zajosabb tor vagy  
néveste után a csintalanabbja nem bucsuzott  
el a kapuféltől, hanem elvitte magával azt  
is — tüzelőnek, a czivis — derült bölcses-  
séggel — iparkodott mélyebbre ásni a mási-  
kat s nem kutatta, hogy ki volt a tettes,  
nehogy úgy járjon, mint az adomabeli, a  
kiknek első sorban is a saját nagymennyű fiát  
nyomozták ki az istentelenek között.

Debreczen 60 ezernyi lakossága két nagy  
csoportra oszlik. Az okleveles hivatalnokok,  
tisztviselők teszik a kisebb részt, az okleve-

Oly jól esett hallanom tőle azt, a mit  
mindenkinek, — ki a politikai küzdelem te-  
rére lép, és komoly, számbavehető tényező  
akar lenni, — követni kellene. „Az a küz-  
delem nem, az a tiszteletre  
méltó, mely elveikért magaslato-  
n folyik.”

A személyeskedést, a vehemens  
vitakozási modort elítélte és hangsú-  
lyozta, hogy csak az a küzdelem  
jogosult, csak annak a küzdelemnek le-  
het jövője, mely nem személy vá-  
ltozásra, hanem a támadott rendszer  
megváltoztatására tör.

Egy tréfas megjegyzésével tört pálcát  
a vehemens vitakozási modor felett, a nélkül  
azonban, hogy a komoly és éppen azért erős  
támadások jogosu tságát tagadása vette vol-  
na. „En szeretem, — ugymond — a paprikát  
de ha „csuszspájznak” tálnak, nem kérnek  
belőle.”

Legnagyobb, legnemesebb, volt akkor, mi-  
dön azokról szót, kiknek multjuk, sőt jelenük  
sem sok biztosítást nyújthat a nemzet job-  
b jövőjére s bár ismert álláspontja őt a legerő-  
sebb kritikára jogosította volna, nem igye-  
kezett a hozzá intézett kérdésekben rejő  
szenvedély tüzet élesztetni, sőt halasztani tü-  
rekedett azt.

Ítéje meg ezek után mindenki, hogy  
mit érnek Polonyi és Abrányi Emil állításai  
a nagy turini expedició alkalmával Kossuth  
Lajos által mondottakról. Kossuth mindig az  
volt és olyan ma is, a minőnek Komjáthy  
leírja!

Különösen figyelmet érdemel Kossuth  
Lajosnak az a kijelentése is, melyet Hentler  
Lajos orsz. képviselőhöz intézett levelében  
olvasunk a gyöngyösi diszpolgári oklevelet  
megvinni akaró küldöttség látogatását illető-  
leg. Kossuth Lajos e levelében azt írja, hogy  
ő nagy megtiszteltetésnek tekinti ugyan a  
diszpolgárrá való választását, s bármennyire  
kedves is előtte honfitársainak látogatása,  
még se bír megbarátkozni a gondolattal, hogy  
azok maguknak költségezt okozzanak, oly  
dolog végett, a mely minden fáradság és  
költség nélkül posta utján is teljesíthető. —  
Nagyháznakfia kijelenti, hogy neki nagyobb  
örömet okozna, ha a-on költség, melybe egy  
küldöttség Turinba utazása kerül, valamely  
jó tékony ezérlra, vagy valamely köz-  
nemzeti érdekű működés (minő például a  
az erdélyi vagy felsővidéki ma-  
gyar közművelődési egyesület)  
s vele a haza javának előmozdi-  
tására fordították nék.

Mert meggondolandó, hogy mennyi tár-

les polgárok, a czivisek a nagyobbat. A többi  
csak népség, katonaság.

A czivis csak nagyon kivételesen adja  
tudományos pályára a fiát. Tiszleti a tanult  
embereket, de maga is elég okos arra, hogy  
ne irigyelje tudásukat. Ott az a kiterített  
nagy szentírás, az ő délibábos „arany kalász-  
szal rengő pusztasága” jőkor megtanítja az  
őt, a legnagyobb tudományra, boldog megelé-  
gedéssel élni le az életet.

A városi közgyűléseken, nagyon indo-  
kolt ujtásnak kell lenni annak, a mibe a  
czivis szó nélkül bele nyugszik.

Mikor például a város rendszeres vá-  
ltozásáról volt szó, a czivisek ezt azzal elle-  
nézték, hogy:

— Mire való az a pazarlás, mikor tisz-  
tességes ember, nyolcz órán tul ugye  
se barangol idevota az utcán! . . .

A czivis rendszeren szűkszu, de egy  
pár szava sokszor egy-egy díkezőval ér fel.  
Mikor szintén a közgyűlő-en a pusztai  
komondorok ellen menyörgött valaki, egy  
czivis képviselő költői rövidséggel csak any-  
nyit szőlt közbe, hogy „az ott a mi keríté-  
sünk uram!”

S ebben a pár szóban csakugyan gaz-  
dagon el volt mondva a „kutya kérdés” min-  
den ellenérve.

Volt idő, midőn Debreczen volt a szini  
képezdije a Nemzeti színháznak. Blahánéval  
kezdődik a névsor, mely a legtöbb országos  
nevű színésznőt és színészt foglalja magában,  
kiknek itt nőtt ki a szárnjuk, hogy aztán  
elrepüljenek.

A kik azt fogták itt rá a polgári elemre,  
hogy nem igen őli magát a magasabb komé-  
diáért s a színházból „granariumot” szeretne  
csináltatni: annyiban tökéletesen igazuk volt,  
hogy a ledér, nyakig meztlábás operettekért

sadalmi érdek tart igényt a hazafiak áldozat  
készségére.

Ha azonban a gyöngyösiék mégis rag-  
szakodnának a küldöttség eszméjéhez, fülteszi  
Kossuth Lajos, hogy szónoklati gyá-  
korlatoktól mindkét részen  
megleszenek kimélve, ha ne-  
viam petimus que damusque vi-  
cissem.

Nagy hazánkfia ugy látszik bizonyos  
következtést vont le magának bizonyos lá-  
togatók eljárásából.

Az országgyűlés. Az országgyűlés mind-  
két háza, mint a „B. C.” értesül, szombaton  
f. hó 12-én tartja első ülését. A képviselőház  
ez ülésben csak is a következő legközelebbi  
napok munkaprogramját állapítja meg. —  
Wekerle pénzügyminiszter a jövő évi  
költségvetési előirányzatot,  
terjedelmes exposé kíséretében, — mely az  
1888-ki zárszámadások képét tartalmazni fogja  
és a regale megváltása ügyének részleteire fog  
vonatkozni, kedden, okt. 15-én fogja előter-  
jeszteni.

## A közigazgatási reform. ter- vezete.

Az „Egyetértés” s utánna töb lap, köz-  
tük a „Pester Lloyd” is közli az a memo-  
rándumot, melyet gróf Teleki belügyminisz-  
ter és Tibád államtitkár dolgoztak ki s a  
minisztertanács előtérjesztettek. — Hogy ez  
milyen változtatást tett vagy tesz a memo-  
rándumon, nem tudhatni. De annak tartalma,  
irányelvei így is méltók a közvélemény fi-  
gyelmére, mert konkrét alakban igyekezik ün-  
teni a közigazgatási reformtervezetét, mely-  
ről eddig annyit tapogatózó, óvatos és szűk-  
szavu hivatalos és félhivatalos nyilatkozatot  
hallottunk és olvastunk. — Hogy az először  
ellenzéki lapban megjelent memorandum hite-  
les-e, azt nem itélhetjük meg. Lehet, hogy az,  
mert még eddig semmi oldalról nem czáfolta-  
tott meg, — sőt azt a „Pester Lloyd” is re-  
produkálta.

A reform tervezetet kivonatossan mi is  
ösmertettük a következőkben.

I. A községekről szóló tör-  
vények kikka:

A, kis és nagy községekre  
nézve ugy lenne módosítandó, hogy a köz-  
ségi hatáskörben foglalt jogositvány: a köz-  
ségi belügyek intézése továbbra is megha-  
gyatnék a községnél, — melyet az

bizony nem igen lelkesedik. Erkölcseiben hála  
istennek sokkal puritánabb még, mintsem,  
hogy jól érezhetné magát a legtöbb operette  
légkörében.

A látványosság se vonzza, mint némely  
kis városi közönséget. Minek neki, gondolja  
magában, a panoráma, mikor a világ minden  
diszleténél szebb képeket mutat neki az az  
istenkéz rajzolta fehér regző fátyol, a déli  
báb, a meyen puha, zöld bárosnyos pázsit-  
páholyából egész nyaranta elmerenghet —  
belepti díj nélkül! . . .

Az újabb időben bizony csak el elmegy  
már a czivis is a neki valóbb darabokba,  
még pedig ilyenkor minden „eseldestől” csak-  
hogy a macskát is el nem viszik.

De hát, hogy is ne szeretné a czivis az  
igazi magyar művészetnek ezt az ágát is,  
mikor már a természetből is csupa költészet-  
tel van körülveve — a pusztai költészetével.

Nem hiszem, hogy volna város széles e  
házában, a hol annyi népdal teremjen, száll-  
jon „szájról szájra,” mint itt a Csokonai  
városában.

Czigány-bandája is nem egy lett orszá-  
gos hírűvé.

„Attól kezdve, hogy szüret után kiforr  
a „vinkó” s sorát veszi a lakadalmazás, név-  
napozás, torozás, dallal muzsikával van fel-  
fordulva az egész város egész tavaszi jó idő-  
kig. Vagyis Darabos-utcai brometerum sze-  
rint „míg a diák ki nem pipál az ablakon! . . .”

Czivilből lett vendégülösök, keres-  
kedők között gyakran találunk máig is ked-  
ves patriarchalis alakokat. Amazok közül csak  
a féltársaság „Bánki hácsi”-ját, emezek közül  
csak azt a Halasit hadd írjam ide, a ki a  
boltban is annyira czivis maradt, hogy mikor  
valaki egyszerre tíz krajczár ára czárnát kért  
tőle, az öreg ur azzal fürmedt rá, hogy „ör-





## Színház.

Pár nap óta nagy politikai események ki-szorították „színház” rovatunkat, azért most már négy előadás rövid átnézetét adjuk.

A négy előadás közül a „Kis herceg” operette főleg azért volt érdekes, mert Somlóné Vadnay Vilma ez alkalommal lépett fel először operette szerepben. A művésznő ép oly teljes sikert aratott, mint a népszínműben. Rendkívül diszkrét, elegáns, finom volt, tolettjei meglepően szépek, éneke minden árnyalatában kellemes, játéka chices, eleven, pajkos és csak úgy pezsgett a jókedvtől. Mellette főleg Loesarekné a mi elkenyveztetésig kedves komikánkat ülvözölte a közönség a a viszontlátás szíves örömeivel.

Ez előadás ép oly magas színvonalon állott, mint a többi, mely ezután következett. „Az idegen nő”-ben Megyaszay E. és A. Erdőy Ida kisasszonyok versenyeztek sok sikerrel az előismerésért. Somló elegáns herceg volt.

Csütörtökön ismét premiere volt. Még pedig a javából. Chivot és Duru „A pörüljárt kéjutazók” című vígjátéka került színpadra. Elégé élénken folyt le az előadás, mely pár órára kitűnően mulattatta a közönséget. A vígjáték tartalmát röviden így adhatjuk elő: Savourin és neje Blanche (Püspöki és Megyaszay E.) a tavasz kezdetén kéjutazásra indulnak, a férj Jusszu inasának (Hegyesi) neje Czelestin (Kovács Julia) után, mivel titkos viszonyt folytat, a feleség Gaston gróf (Péchy) rábeszélésére, ki-nek szülei (Mándoky és Lászné) fiukat Moulinier és neje (Balassa és Tokés Emília) leányával Marival (Palotai P.) akarják összeházasítani. A gróf és grófnő rábeszélésére Moulinier is rá-erőszkodik férjét az utazásra, azonban minde-nik kiakarja játszani a másikat és az összes szereplők Reuillyben Páris közelében jönnek össze. Az inas feleségét keresi, Moulinier családja bujkál az emberek szemétől, emiatt a félre-értések egész sorozata származik, melyek kö-zött azon furcsa eset jó létre, hogy a férj saját nejét karontogva vezeti el a kelepczéből, anél-kül, hogy őt felismeri.

A bonyodalmak, a hazautazás és az uti élmények elmondása, melynél a Bedäcker játszotta a főszerepet, befejezéshez siettetni a mesét s a szerelmért bosszút állani szándé-kozó Blanche, Savourin neje lemond bosszu-járól, hogy a szobaleánytól véletlenül előke-rült pénzes tárcáját, melyet még Reuillyben adott oda Mouliniernek, férje előtt kimentő magyarázattal kapja vissza. Végül Gaszton nőül veszi a gazdag tőkepénzes leányát. A szereplők igyekeztek élelénkíteni a tarkaságok-ban gazdag vígjátékot és különösen Bala-sa s á t illeti meg az előismerés alakításáért.

E fiatal színész természetes játéka-ral s pompás kedélyével sok kedves estét fog még szerezni a közönségnek. Ha ez este kevésbé veresre festette volna arczát, maszkjával is inkább megbarátkoztunk volna. E vígjáték-ban különösen kedvesek voltak a női sze-replők Lászné, Tokés Emília, Megyaszay és Palotai Piroška. A férfiak közül Püspöki és Péchy. Ez utóbbi feltűnően halad a szín-padi gyakorlat terén. Mándoky egy mágna-s apa szerepében eléggé kiálhatatlan volt. Fel-váltva hol mágna-sos, hol tótos beszéddel affektált.

Tegnap schakespearai előadást élveztünk. R a k o d e z a y a jeles rendező és dramaturg mutatta be Sylock szerepében, hogy milyen előadó színész. Az előadás arról győzött meg bennünket, hogy ő jobb rendező, mint alakító színész. Az általa rendezett darab „A ve-lencei kalmár” egy fővárosi szin-padhoz méltó rendezéssel és őszjártékkal folyt le, de maga Rakodczay nem tudott a shakes-peari főalakok magaslátára emelkedni. Elég jó volt, s különösen értelmesen, okosan ma-gyarázza szerepét, de játékában nem volt emelkedettség és főleg hiányzott abból a szín-padi gyakorlat. Kétségtelen mindamellett, hogy a közönség, mely őt tegnap is sokat tapsolta, szívesen látja a szinpadon mint színészt is. A tegnapi előadásban Arday és Palotai a kisasszonyok gyönyörűen szavalták szép ver-s s szerepeiket.

„A titkos csók” lesz a jövő hét legérde-keesebb újdonsága. Ez lesz egyszerűen az első operette újdonság. Az operette az „Üh király” szerzői Hegyi és Bátor írták; a társulat összes elsőrendű tagjai játszanak benne s a karzenyely-zet egy spanyol tánczot ad elő, melyet Havi-tanit be.

Fatinica éveken át legkedvesebb operet-téje volt a debr. közönségnek, azért az igazga-tóság feleleveníti a kedves zenéjű operettet, a mely már kedden színpadra kerül. A czimszerepet Somlóné fogja játszani. Ez alkalommal lép fel az idejében először szintársulatunknak ked-ves énekesnője K o p á c s y J u l i s k a k a. is, s ez lesz az idején első olyan előadása, mely-ben a két énekesnő Somlóné és K o p á c s y együtt fellépnek. „A titkos csók”-ban szűn mindenütt jóknek nagy szerepük van.

Vészkiáltás. A „Budapesti Hir-lap” tegnapi számában a következő sorokat olvassunk: „A debreczeni szintársulat, mint levelezőnk írja, megkezdte működését. Elszo-morító, hogy ez ideig minden előadás üres ház előtt folyt le. Se szubvenzió, se közön-ség, tessék aztán boldogulni! Pedig hát, — folytatja levelezőnk, — szívesen elismeri mindenki, hogy a társulat kitűnő, az előadá-sok szintén és közönség még sincs. A társu-lat tudvalevőleg a vidék legelső színészerőit

birja. Itt vannak: Somló, Molnár László, Rónaszéki, Balassa, Hadai stb. A nők közül Somlóné, Megyaszay Evelin, Palotai Piroška, Arday Ida, Kopácsy Juliska stb. Művezető az ismert dramaturg, Rakodczay Pál. A műsor azonos a nemzeti és népszínház műsoraival és — közönség nincs. A megnyitó előadáson a földszint majdnem egészen üres volt, csak a karzat volt tömve. Somlóné első fellépése kedden, üres ház előtt történt, pedig hát a vidéken ő az első énekesnő művésztetre is, fizetésre is, — és a debreczeniek még sem siettek megnézésre, a bérlelőkön kívül 4 sor támlásszéki közönség volt jelen. Most az üres házakért a szűretet okolják, később okolni fogják a bálakat. Szóval a debreczeni idej színpad roszszán indult, hogy mi lesz a folytatás, nem tudhatni. Szent igaz, hogy Debreczen hatósága mindig őszinte barátság volt a színészetnek, áldozatot sem ki-mélt soha, hasznú volt rá, vagy ha olyan lelkiismeretes emberre bízta színháza sorsát, a minő a mostani igazgató, akiért a város eddig is sokat tett és valóban nagy hála-ra kötelezte. Debreczenben nem is a városi ható-ság szubvenziójára van szükség, hanem a közönségére, mely nem más mint az eddiginél na-gyobb érdeklődés a színház iránt, zsúfolt házak, isten neki, az operettek, legalább jó félház a drámára. Mert bizony nem lehet ki-vánni a vidéken, hogy a dráma vonzon. A dráma igaz művészi színvonala a vidéken pium desiderium, míg az operett nótával, mu-zikával, szóval mulatsággal elcsalja a publi-kumot. Hát csak hadd csaljja a publikumot az operett; a dráma adja a „színpadot”, az operett adja a — gáztit. „Színvonalt” gá si nélkül édes kevés, viszont gáztit a művészi színvonal ignorálásával nem volna méltó egy nagy város színházához.”

Eddig a „B. H.”, melyre a következő megjegyzésünk van: Igaz ugyan, hogy a hét folyamán 50—60 frt volt egy-egy előadás tiszta jövedelme, (az első két előadást kivéve) sőt az „Idegennő” pompás előadását oly kevesen néz-ték, hogy 23 forint volt a tiszta jövedelem, mindazon által korainak tartjuk az ilyen vész-kiáltást. Maga Valentin szinigazgatónk alig várja az alkalmat, hogy a fővárosi hírlapokban czáfoló nyilatkozatot tehessen közbe s kikiált-hassa ország-világnak, hogy a hírszéltek nem felelnek meg a valóságnak, mert itt mindig zsúfolt házak előtt játszanak.

Felkére nek azon szülők, kik 7—14 éve-leánykáikat az egész színház idején alatt, mint díjazott néma szereplőket alkalmaztatni hajlan-dók, hogy gyermekükkel együtt f. év októ-ber hó 9-én (szerdán) d. u. 5 órakor felvétel-céljából jelentkezzenek a színháznál. Valen-tin L a j o s, igazgató.

O. T. A debreczeni önkéntes tűzoltó egy-let alapító, pártoló és működő tagjait értesí-tem, hogy színházi kedvezményes jegyekre szülő utalványok már válthatók az egylet csapó-utczai őrtanyáján a fizetési őrparancsnoknál — naponta. Deb-reczen, 1889. oct. 5. Tikos István egyleti pénztárnok.

A DEBRECZENI telefon vállalat szept. havi kimutatása.

## NEVSORA beszédo állomásainak.

- |  |   |
|--|---|
| 69. Allamvasutak állomás-tónöke.               | 51. Dr. Legányi Gyula orvos.                                      |
| 34. Dr. Balkányi Emil orvos.                   | 1. László Albert könyvke-reskedése.                               |
| 40. Dr. Balkányi Miklós ügyvédi iroda          | 74. Légszuszár.   |
| 91. Dr. Balkányi Miklós lakás.                 | 53. Magy. franciaia bizt. társaság.                               |
| 84. Bauer és Társa gép-gyára.                  | 15. Magyar királyi kávéház.                                       |
| 36. Bechert Manó                               | 48. Méntelep parancsnoks.   |
| 79. Berger Henrik iroda.                       | 20. Nagydó „Dobos-Pa-villon.”                                     |
| 8. Berger Henrik nyárilak.                     | 44. Margit fürdő.   |
| 14. „Bika” szálloda.                           | 49. Ormódy Lajos nyárilak   |
| 93. Dr. Burger Péter orvos.                    | 38. Osztrák-magyar bank.  |
| 65. Dr. Balkányi Ede orvos.                    | 10. Pavillon laktanya (ka-tonai készlet)                          |
| 83. Casino.                                    | 33. Dr. Popper Alajos orvos                                       |
| 70. Csanak József fűszer-kereskedése.          | 31. Rendőr főkap. magánlak  |
| 88. Csanak József nyárilak                     | 87. Rendőr főkapitányság.   |
| 90. Dr. Csikos Sándor orvos.                   | 95. Rendőr alkapitányság I. ker.                                  |
| 18. „Debreczen” szerk.                         | 27. Rendőr alkapitányság II. ker. Ejjeli őrség.                   |
| 35. „Debreczeni Ellenör” szerkesztőség.        | 45. Rendőr alkapitányság III. ker.                                |
| 55. „Debreczeni helyi va-sut” irodája.         | 56. Rendőrség indóházánál.  |
| 43. „Debreczeni helyi va-sut” nagyerdői indóh. | 63. Rosenber Albert öze-gye, szállító.                            |
| 2. Dohánygyár.                                 | 5. Dr. Rothschnek Emil gyógytára.                                 |
| 52. Első magyar ált. bizt. társaság.           | 99. Dr. Rothschnek V. Emil nyári lakása.                          |
| 9. Eperkerti faraktár                          | 80. Riesz Lipót czakráz-üzlete és sütődője.                       |
| 46. Főerdőmester.                              | 41. Rendőr alkapitányság IV. kerület.                             |
| 68. Főispán.                                   | 37. Schönfeld Fülöp gyára.  |
| 6. Feischl Fülöp és Fiacég.                    | 17. Schönfeld Fülöp nyáril.                                       |
| 13. Fürst Mátyás és Fia cég és aron Miksa cég. | 7. Stern József és társa nagykereskedő éze-g üzlete és gyártelep. |
| 86. Frohner szálloda.                          | 57. Taffler Ignác.  |
| 85. Glück Adolf pincézr-ügynök.                | 58. Termény- és áru köz-raktár.                                   |
| 60. Gebauer Károly ko-porsó gyára              | 61. Turai Farkas.   |
| 62. „Hungária” kávéház.                        | 96. Tűzoltóság.   |
| 81. Ipar és kereskedelmi bank.                 | 64. Dr. Tihanyi Sámuel  |
| 94. Iparegyesületi takaré-k és hitelintézt.    | 29. Tóth Gyula vaskeresk.   |
| 39. „István” gőzmalom.                         | 71. K. Tóth Sámuel eszter-gályos üzlete és mithelye.              |
| 19. Keresked. és iparkam.                      | 76. Weisz Mózes és Fia cég.                                       |
| 77. Kölesönös segélyző egy-let szövetkezet.    | 92. Weisz Sándor divattiz-lete.                                   |
| 11. Közoktóház.                                | 25. Városház [elnökség].  |
| 82. Központi kávéház.                          | 26. Városi főszámvéveség.   |
| 30. Kunz József és Társa. cég.                 | 97. Vásártér [baromvadás].  |
| 67. Dr. Kola János ügyvéd.                     | 42. Vilmos Lajos sörháza.   |
| 4. Kovács Gábor ügyvéd.                        | 28. Zádor Lajos üzlete.   |

Szeptember 1-én forgalomnak átadva volt - 79 állomás.  
Szeptember hó folyamán hozzájött - - - - - 1 - - - -  
Lett - - - - - 80 állomás.  
Forgalomnak tényleg átadva van - - - - - 80 állomás.  
Debreczen, 1889. Szeptember 30.

Debreczeni telefon vállalat.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.  
I. Bérlet. S. szám.

Holnap vasárnap, 1889. év október hó 6-án, részben felemelt nelyárrakkal, páratlan bérletben, itt először:

## MAGDUSKA ÖRÖKSÉGE.

Uj népszínmű dalokkal 4 felvonásban, Irta: Abonyi Lajos.

MŰSOR:

- Okt. 7. Hétfő: Clemenceau, vagy Öd meg az asszonyt. Színmű. Uj sze-reposztással. Páros bérli.  
„ 8. Kedd, Fatinica, operette; Uj betanulással. Páratlan b.  
„ 9. Szerda „Egér” vígjáték. Egészen új szereposztással. Páros b.  
„ 10. Csütörtök Haluska Benedek, Bartók Lajos énekes bohózata. — Először. Páratlan b.  
„ 11. Péntek Titkos csók. Operette az Uff király szerzőitől. Először. Pá-ros bérletben.  
„ 12. Szombat. Ugyanaz; másodsor. Pá ratlan b.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.  
Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

## Ügynök kerestetik.

Első debreczeni szikvizgyárnál elárúsító ügynökök alkalmaztatnak.  
Kereskedők előnyben részesülnek.

## Szabó Lajos fiai cég

Debreczen, Rózsater.  
Az őszi idényre raktárra érkeztek:  
Női ruhaszövetek,  
Flanell, Kasán, Moldon.

Gyapju. Himalaya kendők,  
Haraszt kendők,  
téli harisnyák,  
Szőnyegek, ágyterítők

## PAPLANOK.

A hírneves cosmanosi gyárból:  
Mosó velezek.

## KUHINKA ISTVÁN K. és FIA

UJ-ANTALVÖLGYI ÜVEGGYÁR  
R É S Z V É N Y T Á R S A S Á G  
FIÓK RAKTÁRA  
PIACZ-UTCZA 1903.

Általánosan elismert üveg zártmálynokon ki-űt ajánljuk a nagydérmű közönség becses ügyelmébe ez idényre berendezett kizáró ag —  
Ditmár és Brünner-féle

lámpák nagy raktárát; eredeti gyári árak-ban, u. m.  
asztali, ebédlő, háló és szalon lámpák csillárral vagy nélkül, mindenemű lámpa alkatrészek, kitűnő minőségű lámpa belek.  
A kezelés czélszerűségénél fogva melegen ajánljatjuk a szab. Triumph és Excelsior égőket, melyek 100 gyertya lángot pótolnak; különösen üzlet helyiségek megvilágítására alkalmasak.  
Megbízások a legpontosabban teljesítetnek.

## ZÁDOR LAJOS

selyem, divat, kézműáru kereskedése és

női divat-terme  
DEBRECZENBEN, főpiacz, a városház épületében.  
Raktáron dúsz választékban talál-hatók

női felöltők,  
köpenyek és bundák,  
a legujabb párizsi és berlini modellek után készítve; gyapju, matlasse, peluche és más divatos kelmékből; egyszerű ki-állításól kezdve, a legfinomabb külön legességégekig.

Női ruha késoítési termeimet  
elsőrangú szakképzett egyének vezetése és tetemesen szaporított munkaerő mel-lett ugy rendeztem be, hogy menyassz-sonyi, bál, látogatási, uti, séta, gyász és pongyola ruhákat, — nemkülönbent mindenféle felöltőnyöket mérték szerint a leggyorsabban, legjobb izlésben és ju-tányos árakon elkészíthetnek. Ugyzsin-tén elvállalok

egész menyasszonyi készletek kiállítását.

Elegáns angol tunák tiszta gyapju kel-mékből 30 frttól kezdve, valamint

gyászruhák 12 óra alatt készíttetnek.

Megérkeztek:  
a legdivatosabb

Ékszerujdonságok.  
ki ünn. minőségű

Ezüst és arany órák,  
— 1 évi jótállással, —  
valamint a legszebb

13 próbás ezüstneműk.  
LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA

Órás, ékszerész és vésnök  
műtermébe,  
Debreczen, Főpiacz 2142.  
a főposta tőszomszédságában,  
ahol is azok

a legolcsóbb árakon kaphatók.  
Ugyanott ékszerjavítások, órajavítások s vésnöki munkák gyorsan és jutányosan.

## Kardos László

Debreczen Czegléd-utca.  
Jelenti, miszerint a következő kitűnő téli czikkek megérkeztek, ugy mint:

Legszebb és legjobb faj  
SZINES FLANEL BARHENTEK,  
legjobb faj

Fehér piké és színő barhentek,  
legjobb faj  
flanellakarók, pokróczok, virágos, gobelin, pítsh.

Cheuilien ágyterítők.  
Gyapju damast és selyemfüggönyök,  
egy ablak 5 frt 50 krtól fölfebb.

Levarrott  
vattás és pamutbarsony paplanok.

Dörzstörülközők egyszerű és díszes ki-vitelben, s inas serges férfi téli ingre,  
valódi Jaeger alsó ruhák,

fehér és színes barhent, női fehérneműek.  
Továbbá megjötték a legujabb kézi munkák előrajzoltan kezdve és készen.

Mint kitűnő újdonság említendő a kipróbált színd  
hímzőselyem,  
mely hetven színben kapható és nem drá-gább a pamutnál

Női zsebkendő különlegességek.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üzletemet az  
**ŐSZI- és TÉLI IDÉNYRE**  
**bel és külföldi szövetekkel**  
 nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom a ok között különösen  
**brassói szövet készletemet.**  
 Saját üzletemben készült, kitűnő szabású és jó minőségű  
**kész férfi es gyermek öltönyök**  
 és  
**UTAZÓ BUNDÁKBOL**  
 nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közön-  
 ség rendelkezésére bocsátom.

**Mérték szerinti rendeléseket**  
**gyors és szolid kivitelben teljesítek.**

A t. közönség által tanúsított bizalmat megköszönve, kérem  
 azzal ezentul is szerencsételní.

Teljes tisztelettel  
**Szedlák József.**

**UJ KOCSIGYAR.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy Miskolcra történt átköltözésem  
 folytán itt **DEBRECZENBEN**, Czegléd-utcaán az új templom közelében 2579. számú házammal —

**kovács, nyerges (zattler) és kerékgyártó műhelyt**  
 állítottam fel, a hol már is arany és ezüst érmekkel kitüntetett, — s a magas kormány által kész-  
 pénzzel jutalmazott több rendbeli készletben lévő,

**ruganyos, rugany nélküli. — fedeles és fedél nélküli kocsijaimat**  
 elkintettel helyiségem szűk voltára, — jóállás mellett, lehető legelősebben elárulítom.

Továbbá felvállalok e szakba vágó minden kerékgyártó, kovács, nyerges (zattler) és  
 fényező munkákat, azon esete pedig, ha készletben lévő kocsijaim megfelelőek nem volnának,  
 megrendelés folytán akár helyben akár vidékre bármily alakban gyorsan és olcsón kívánat szerint  
 készítek. — Ezek mellett még egészséges és betegpatájú lovaknak — rendez vasalását —  
 felügyelet alatt felvállalok, nem különben mindenféle **szerszámok** kál ellátom, mert mint  
 első osztályú okleveles állatorvos, bírok olyan ajánló levéllel is, — melyet O. cs. kir. felségé Albrecht  
 főherceg lovainak huzamosabb ideig való vasalásáért nyertem.

Vége a nagy gazdálkodó közönség részére mindenféle  
**kovács és kerékgyártó munkákat**  
 a legelősebben és leggyorsabban elkészítek.

A n. é. közönségnek becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel  
**KOLONICS LAJOS,**  
 kocszi gyártó és okleveles állatorvos.

Keztyük nagyválasztékban.

**NAGY ANDRÁS**  
 KEZTYÜ ÉS SÉRVKÖTŐ GYÁROS

Ajánlja  
 a már 25 év óta fenn-  
 álló, jóhírnévének örvenző

**KEZTYÜS-  
 ŰZLETÉT**  
 a n. é. közönség  
 szives pártfogásába.

Egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy nálam mindég a legnagyobb választékban  
**TÉLI- és NYÁRI KEZTYÜK** kaphatók és megrendelhetők.  
 Glacé és scowedis keztyük 3 gombbal, agráffel, vagy csattal.  
**mosó bőr női, férfi, katona- és elegáns hosszú bálí svéd keztyük**  
 dus raktárát legjutányosabb árban.

Bálí keztyüket a raktáron levő különféle színekből, választás szerint 24 óra alatt készítek.  
 Továbbá ajánlom az általam készített  
**sérvkötőket es suspensoriumokat,**  
 mely utóbbi minden embernek viselnie kellene, hogy általa a keletkező bajoknak eleje vétezzék.  
**nadrágtartók** nagyválasztékban.  
**Orvosi és szülési készülékek, fecskendők.**  
 irigaterék, kristályezők, méh perczek, has- és köldök-kötők,  
 gummi harisnyák, fáslik és gummi-szélpárnák  
 mindenkor raktáron vannak.  
 Női különlegességek, nálam kaphatók és megrendelhetők.  
**Nagyban és kicsinybeni eladás.**  
 A n. é. közönség eddigi pártfogását és bizalmát továbbra is kérve, vagyok  
 kész tisztelettel  
**NAGY ANDRÁS, keztyűs.**

Sarvasbőr nadrág 20 firtól 35 firtig.

Suspensóriumok 50 krtól 1 frt 50 krig.

**Pénzt**  
 sorsjegyekre, értékpapírokra, bank,  
 zálogjegyekre, vidéki takarékpénz-  
 tári részvényekre, részletvekre,  
 arany- és ezüst pénzmetűekre  
 bármily összegig olcsón ad

**LÖVY J.**  
 banküzlet  
 Budapest, IV. Hatvani-utca 17.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank  
 piac-utcai házában  
**egy utcai bolt**  
 és a hozzátartozó  
**raktárhelyiség**  
 akár együtt és egészben, akár pedig az  
 utcai bolt külön és a hozzátartozó rak-  
 tárhelyiség az udvari bejárattal ismét  
 külön,  
**minden órán kiadó.**  
 Az összes orvostudományok tudora  
**Dr. Tihanyi Sámuel**  
 kezel mindennemű  
**száj és fogbajokat,**  
**odvas fogakat**  
 ájdalom nélkül (érzékletlenítés által) távoli-  
 el; fogakat tūm porcellán, ezüst-, arany-  
 nyal, s egy állandóan alkalmazott (ameriká-  
 ban lépzett) fogtechnikus segítségével a leg-  
 czélseztűbb  
 műfog betéteket eszközli.  
 Rendelő órák reggel 8-9-ig,  
 délután 2-5-ig.

**"Zacherlin"**

A legkitűnőbb szer minden rovar ellen

E kiválasztott különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal megsemmisít minden kártékony férget  
 lakásokban, konyhákban épen úgy, miként házi állatainkon, istállókban s növényeken, üvegházak és ker-  
 tekben. Valódi minőségben eredeti üvegekben névaláírással és védjeggyel kapható. A mi laza papírosban  
 adatik, az sohasem „Zacherl“ különlegesség.

Valódi minőségben kapható:

Debreczenben:	Hegedűs R. Kohu H. Benedek A. Pozsgai Antal, Szent-Királyi és Kalenda, Trocsányi Ferencz, Ér-Diószegen: Mezey Albert. Ér-Endréden: Gesztarédy K. Ferencz. Ér-Mihály-Falván: Lévay Vincze.	Hajdu-Nánáson: Slachta János. Nagy-Kállón: Nagy Károly. Nagy-Károlyban: Nonn János, Bertalan Kerekes. Jakab Kaufmann. Püspök-Ladányon: L. Mogorósy jun. & Com. Székelyhidon: Tunyoghy Lajos. Szoboszlón: Körner Béla.
---------------	--	--

Raktárak Magyarországon más városokban is vannak, a hol Zacherlin falragaszok vannak kitéve.

**KASZANYITZKI ENDRE**  
 előbb  
**Kuhinka István K.**  
 üveg, porcellán, lámpa és háztar-  
 tási cikkek raktára  
**DEBRECZENBEN.**

ajánlja pontos ki-  
 szolgálat és gyári  
 árak mellett az  
 őszi és téli idényre  
 ujonnan érkezett  
 és nagyválaszték-  
 kal berendezett  
**Ditmar**  
 és  
**Brüner-féle**  
 a legjobbnak el-  
 ismert gyártmá-  
 nyu,  
 salon, függő  
 és  
 asztali  
 petroleum lámpáit  
 s minden hozzá  
 tartozó cikkek  
 nagy raktárát.  
 Tisztelettel  
**Kaszanyitzky Endre**  
 Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

# BOSZNYAY J. ezégnél.

Debreczen czepléd-utca.  
Nagyválasztékban

## NŐI RUHASZÖVETEK,

Kasánok, Flanellek, jó mosó barchetek,  
téli nagykendők, csipke és Jutte függő-  
nyök, ágy és asztal terítők

Paplanok, szőnyegek,  
mindenféle

ruhászok, férfi és női alsó ingek, muffok, Esőernyők,  
férfi ingek és nyakkendők

**rendkívüli leszállított áron**  
kaphatók.

Női ruhák elkészítése legutolsó divat szerint jutányos ár  
mellett elvállaltatnak.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltetnek.

## Korona forrás.

Gazdák és iparosok általános hitelszövekezet  
debreczeni fióktelep áru csarnoka  
ajánl:

Előre haladt ásványvíz évad miatt  
a még raktárunkon lévő idei töltésű

**3 literes palaczkokban**

lévő

legjobb üditő Korona forrás viznek

palaczkját **20** krra szállítottuk le

minden egyes üres palaczk 8 krért vétetik vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszöve-  
kezet debreczeni fióktelep áru csarnoka.  
Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás!

Korona forrás!

## Korona forrás.

### Lanolin kentejszappan.

A legújabb kutatások szerint ezen szap-  
pan bőrtisztálanságok, u. m. szeplő, arcz-  
folt, arczveresség, bőrküteg, bibircs stb.  
ellen meglepő eredményű és a bőrnek szelid,  
hőfőhő szint kölcsönöz. Kapható dronként  
45 krért BAUM MIKSÁNÁL.

### Pirszén (Coaks)

ugyszinte

köszent fűtésre s kovácsok

részére legjobb minőségben házhoz szál-  
litva ajánl jutányos áron

**a légszuszogár igazgatósága**

DEBRECZENBEN.

M-grendeléseket részünkre elfogad  
KONDOR L. üzlete czepléd utca.

**Egészen ingyen**

és bérmentve

küldök kívánatra bárkinek egy dus választékú minta-  
gyűjteményt a legújabb divatu öszi és téli ruha

### gyapju szövetek

ezekből a gyári áron alól számítva:

3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre jó min.	390.
3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre fin. min.	450.
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re finomabb	6.80
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re legfinomabb	8.10
3.10 m. szöv. egy egész ölt.-re legisleg. min.	9.30
3.25 m. fin. fok. szöv. (1 salon ölt.-re való)	9.75
2.10 m. Palmerston (egy téli kabátra való) legdiva- vatosabb színekben	5.50
2.10 m. Téli kabátzöv. a legd. színben	6.30
1.70 m. hegyi és vadász Loden (egy Loden kabátra való)	3.25
1.70 m. hegyi és vadász-Loden finom a legjobb szí- nekben	5.60

Mindennemű szövetek a legközségesebbtől a  
legfinomabb minőségig olcsóbban mint bárhol.  
Szolid kiszolgálás; meg nem felelő árak vissza-  
vételnek.

Székföldés csakis utánvét mellett, vagy az összeg  
előleges beklődése után.

**A. Kappelmacher**

szövetgyár raktára

Zwittau, Brünn mellett (Mähren).

# Tóth Gyula

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedő cég, DEBRECZEN, városháza épület,  
ajánl dus választékban kitűnő minőségben és legjutányosabb  
árak mellett:

**öntött vaskályhákat**

fa és szabályozható szén és kokszt fűtésre, hazai gyártmány.  
Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és

**„meidingi szystem” kályhák**

szén és kokszt fűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal,  
ugyszintén köpenynyel,

mindenféle színben zománcozva,  
**öntött vas és lemez takarék konyhákat,**

Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérlegeket  
jótállás mellett,

zománcozott öntött vasedényeket,  
zománcozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,

**acél szerszámokat**

minden iparághoz, beltűdi, német és valódi francia gyártmányban,  
minden darab jótállás mellett

**stíriai huzalokat és huzalszeregeket,**

„Alpine” féle, úgy mint a vasárak szakmába vágó összes ezikeket.

A Mc. Cormick aratógép képviselete

A Mc. Cormick aratógép képviselete



Alapítottatott 1858-ban.

# WALSER FERENCZ

**első magyar gép és tűzoltoszerkek gyára, harang és ércöntödéje**

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

## kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére moderu  
technicai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

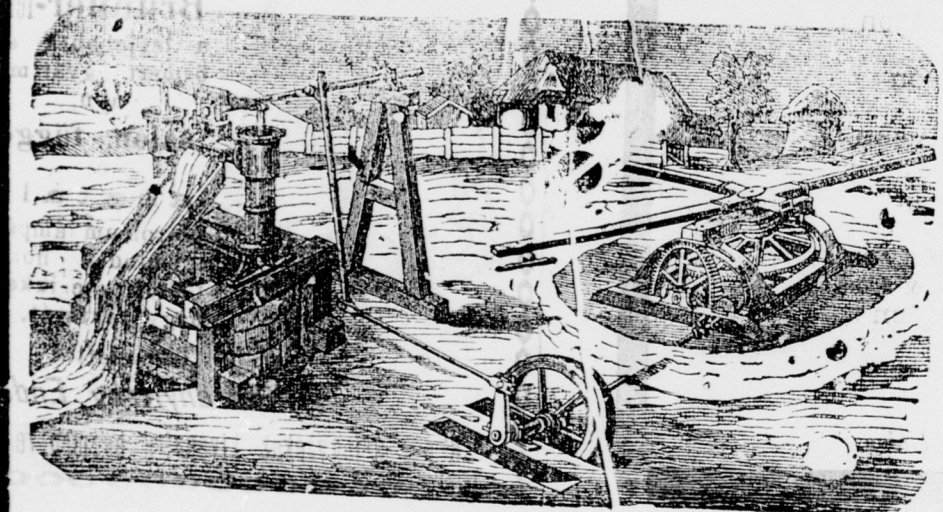
## KÖZ és MAGAN FÜRDŐK

felszerelésére

## szagmentes ürszerek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.  
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten köldetnek.

## EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR.



Debreczen, 1889. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr”, könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház.